

Visul american al unui ministru european

Ministrul de Finante a declarat, in interviul acordat SFin, ca prefera sistemul de impozitare american, care este mult mai eficient decat cel european, in care statul iti spune pas cu pas ceea ce sa faci

Un sistem de taxare care nu incurajeaza sau descurajeaza anumite tipuri de investitii este un sistem foarte liberal, sustine ministrul de finante, Sebastian Vladescu, intr-un interviu acordat SFIN, referindu-se la piata de capital si la microintreprinderi. Chiar daca recunoaste ca cele 500 de mici taxe si impozite aduc un inconvenient birocratic si statistic companiilor, ministrul nu crede ca acestea sunt un obstacol in dezvoltarea lor. Totodata, el sustine ca e mult mai simplu pentru Ministerul de Finante ca angajatorii sa fie cei de la care se incaseaza taxele si impozitele angajatului, si nu el insusi. Motivul: “cultural, cetateanul roman nu este obisnuit sa fie el cel care sa plateasca taxe si impozite”. Neascuzandu-si preferinta fata de sistemul fiscal american, Vladescu recunoaste indirect ca peste Ocean, spre deosebire de situatia din UE, consumatorul este suveran: “In SUA se pierd alegeri daca cineva spune ca in California, de exemplu, din acest moment motociclistii trebuie poarte casca. In Europa se castiga alegeri impunand existenta a doua airbag-uri la fiecare vehicul”. Adversar declarat al microintreprinderilor, Vladescu a recunoscut ca, inainte de a fi ministru, a folosit si el acest mijloc de eliminare a presiunii fiscale din partea statului. “Atunci cand foloseam regimul de microintreprindere erau niveluri de taxare diferite: se platea 40% impozit pe venit sau pe salariu pentru veniturile de care discutam, se platea 25% impozit pe profit. Erau alte conditii”, explica ministrul de finante. Visul declarat al lui Sebastian Vladescu este acela de a reveni la conducerea Finantelor in momentul in care Romania va intra in zona euro. Iar avertismentele primite de la guvernatorul BNR pe tema politicii fiscale sunt puse de ministru pe capacitatea lui Mugur Isarescu de a sesiza cele mai bune momente de a iesi in public cu declaratii. Si nici nu este de mirare: “Domnul guvernator este unul dintre cei mai buni politicieni romani”, crede Vladescu

Domnule ministru, din punct de vedere economic sunteti liberal sau socialist?

Daca imi reproduceti o singura declaratie a mea din care reiese ca sunt socialist putem discuta.

De curand ati declarat ca „guvernul a stabilit ca vrea egalitate. Este un guvern liberal care vrea egalitate fiscala“.

Avem un sistem de taxare liberal, sistem care vrem sa fie uniform extins. Asta nu inseamna ca sunt socialist si ca ma lupt pentru egalitarism. Un sistem de taxare care nu incurajeaza sau descurajeaza anumite tipuri de investitii este un sistem foarte liberal, respectand si libertatea, si tratamentul egal al oricarui investitor. Prin urmare, raspunsul la intrebarea dumneavoastra este foarte clar: Nu sunt in niciun caz socialist.

Taxele mici, inconvenient birocratic si statistic

Nu cumva ce am castigat prin reducerea impozitului pe profit si pe venit pierdem prin multitudinea de taxe si impozite mici?

Va contrazic categoric. Cred ca, in conditiile unei taxari uniforme cu 16% atat a profitului, cat si a venitului angajatilor, companiile au primit un stimulent puternic. Mi-e greu sa cred ca suma celorlalte taxe si impozite afecteaza rentabilitatea afacerii. In plus, nicio companie nu plateste toate celelalte taxe si impozite. Probabil aceste taxe aduc un inconvenient birocratic si statistic, dar in niciun caz nu constituie un obstacol in dezvoltarea lor. Iar faptul ca exista autorizatii si tot felul de taxe locale in niciun caz nu este o inventie romaneasca. Nu cred ca noi avem o taxa pe care o alta tara europeana nu o are. Daca intram in zona de amuzament, putem observa ca in Statele Unite exista cele mai ciudate taxe specifice. Companiile au cateva taxe importante: in primul rand este vorba de costul fortei de munca (contributiile sociale), impozitul pe profit, impozitul pe venit si TVA. Taxa pe valoarea adaugata afecteaza vanzarile, iar celelalte - costurile.

Exista un raport al Bancii Mondiale in care se arata ca o companie plateste anual in Romania 62 de taxe obligatorii, care insumeaza 51,1% din profitul brut al respectivei firme. In comparatie, in Statele Unite se platesc 10-20 de taxe, reprezentand 22% din profitul brut al unei companii.

As fi foarte curios sa vad acest studiu. Cred ca factorul cel mai important in acest studiu, care explica si diferenta uriasa, e acela ca in SUA companiile nu platesc taxe pentru angajati. In Romania exista un sistem de protectie sociala, conform modelului european. Un sistem in care angajamentul personal pentru propria lui protectie e mult mai limitat decat angajamentul personal din SUA. In Statele Unite fiecare om dupa ce termina scoala isi face un plan de pensii. Conceptual, in Europa un asemenea sistem nu exista, pensia este o problema a statului si nu a individului. In SUA, fiecare cetatean isi face un plan de educatie pentru copii. Exista preocupare pentru educatia propriilor copii. In Europa aproape ca nu exista acest lucru. Iar in Romania, probabil ca numai o familie din 100.000 are astfel de preocupari. In SUA exista un sistem de asigurari de sanatate care e in cea mai mare parte legat de contributi private.

Vi se pare normal ca angajatorul sa plateasca mai mult decat angajatul in ceea ce priveste contributiile sociale?

Aici nu e vorba ca plateste cineva pentru altii. Aici e vorba de o suma de bani care inseamna costurile cu forta de munca intr-o companie. Din aceste costuri o parte sunt taxe si impozite si contributi la asigurarile sociale. Ca le plateste compania sau ca le da angajatului, care le plateste ulterior, e o chestie de tehnica de plati. Normal ca e mult mai simplu pentru noi ca firma sa fie cea care plateste si nu angajatul. Mai ales in conditiile in

care, cultural, cetateanul roman nu este obisnuit sa fie el acela care sa plateasca taxe si impozite. Intotdeauna ele s-au retinut pe statul de plata.

Europa, mai etatista decat SUA

Personal ce sistem preferati, pe cel european sau pe cel american?

Personal, cred ca sistemul american este mult mai eficient decat cel european. Si exista o discutie in UE, unde se doreste sa se obtina imbinarea flexibilitatii fortei de munca americane cu securitatea sociala europeana. Ceea ce este aproape imposibil. Personal incurajez si voi incuraja intotdeauna un sistem in care personalitatea individului sa fie mult mai mare. Individul este cel care poate, trebuie si stie cel mai bine cum sa-si asume responsabilitati vizavi de persoana lui, a familiei. E dreptul si obligatia individului de a-si asuma aceste responsabilitati. In Europa lucrurile au fost intotdeauna mediate de stat, sistemele de protectie sociala se afla sub control guvernamental, care se dovedesc cu timpul mai putin eficiente decat cele private.

Nu aveti incredere in capacitatea de a alege a consumatorului din moment ce il ajutati punand accize minime pe tigari sau taxe „vamale“ pe masini second-hand?

E foarte interesant, pentru ca acum cateva ore mi s-a reprosat ca prin modificarile Codului Fiscal descurajez productia interna de autoturisme. Aici nu este o problema de incredere. As fi foarte fericit ca industria de autoturisme de la noi sa se dezvolte cat mai solid si eficient. Daca putem, ii vom incuraja in limitele regulilor pe care un stat membru UE le permite. In ceea ce priveste dreptul de alegere a cumparatorului, el este suveran. Prin sistemul de taxe si impozite pe care-l introducem nu incercam sa incurajam sau sa descurajam un anumit tip de actiune fata de un anumit tip de produs. In ceea ce priveste autovehiculele, incercam sa descurajam utilizarea de masini care sunt fie poluante, fie periculoase pentru trafic. Iar daca sustineti ca e dreptul cetateanului de a avea sau nu airbag va pot spune ca acest drept i-a fost luat cetateanului in foarte multe tari. E o evolutie in care, fara sa limitezi dreptul la alegere al consumatorului, aplici niste reguli care tin de imbunatatirea sigurantei vietii lui. Deci nu e o limitare, ci e o alta viziune. Americanii, de exemplu, au state in care nu este obligatorie purtarea castii la motociclisti. Iar in SUA se pierde alegerea daca cineva spune ca in California, de exemplu, din acest moment se poarta casca. In Europa se castiga alegerea impunand existenta a doua airbaguri la fiecare vehicul. Si nicio asociatie care sprijina drepturile cumparatorului nu s-a opus acestei prevederi. Daca introducem o taxa care sa sanctioneze noxele emise de un motor nu inseamna ca interzicem motorul. Pot sa folosesti un motor mai poluant, dar platesti mai mult, pentru ca exista un cost. La fel si cu tigarile. Nu interzicem fumatul. Poti sa fumezi, dar platesti mai mult, pentru ca fumatul tau costa sistemul de protectie sociala. Sunt state in care pe pachetul de tigari nu scrie „Fumatul dauneaza grav sanatatii”, ci direct „Fumatul ucide”. Nu acelasi lucru se scrie si pe branza. Poate peste 50 de ani ajungem la concluzia ca acelasi lucru trebuie sa fie scris si pe pachetul de unt. E o evolutie. Aceasta taxa face intr-adevar ca inainte de a-ti lua o masina veche sau o masina noua sa te gandesti de doua ori. Din punctul acesta de vedere, daca mergem foarte, foarte departe, putem spune ca in momentul in care un cumparator se gandeste de doua ori inainte de a lua o decizie favorizand intr-un fel o anumita zona fata de cealalta.

„Am avut firme care erau microIntreprinderi“

Credeti ca eliminarea statutului microintreprinderilor va trece de Parlament?

Eu am declarat public ca sper ca modificarile sa treaca de Parlament in forma actuala. Dar la fel am declarat public ca din punctul meu de vedere Parlamentul este institutia care are puterea legislativa absoluta si definitiva in Romania, si ca voi respecta decizia acestuia.

Firmele pe care le aveati inainte de a deveni ministru impreuna cu premierul Tariceanu erau microintreprinderi?

Firmele pe care le-am avut cu domnul Tariceanu n-au functionat ele in regim de microintreprindere, dar am utilizat acest regim si am avut firme care erau microintreprinderi. Atunci cand foloseam regimul de microintreprindere erau niveluri de taxare diferite: se platea 40% impozit pe venit sau pe salariu pentru veniturile de care discutam, se platea 25% impozit pe profit. Erau alte conditii. A mentine insa cota unica si a mentine in acelasi timp si regimuri discriminatorii mie personal nu mi se pare potrivit.

Nu va temeti ca se vor gasi alte cai de eludare a impozitelor?

Nu ma tem. Intotdeauna stiu ca se vor cauta si ca se vor gasi oameni mai destepti decat mine si decat colegii mei din Ministerul Finantelor ca sa descopere cai pentru a se optimiza fiscal. E o batalie care nu se termina niciodata. Nu s-a terminat in Anglia in 500 de ani de capitalism, nu se va termina in Romania dupa 15 ani de capitalism. Noi suntem doar la inceput. Si tot ce poate concepe un intreg mediu de afaceri, unde sunt mai multe minti stralucite decat in Ministerul Finantelor, nu poate fi compensat imediat de acesta.

Ministru in zona euro

Cu ce noutati veniti de la ECOFIN?

A fost o discutie foarte interesanta vizavi de doua state care au considerat ca pot sa intre in zona euro: Slovenia si Lituania. Prima a fost acceptata, a doua nu, pentru o deviere foarte mica de la parametrii stabiliti la Maastricht. Lituania a solicitat sa se faca o derogare, lucru care, dupa parerea mea, dar si a ministrilor de finante din statele membre, e absolut imposibil. Ar deschide calea unor probleme extrem de solide in UE. Derogarea ar fi un precedent extrem de periculos, mult mai periculos fata de derogarea facuta in cazul Italiei si Greciei, care aveau culturi, trecuturi, actiuni in zona economiei de piata mult mai considerabile.

Cand estimati ca Romania va intra in zona euro?

Mi-ar face placere sa fiu ministru in momentul in care vom intra in zona euro. Am avut norocul sa fiu ministru in momente extrem de interesante, deloc dinamice. Imi doresc sa-mi termin acum treaba cat mai repede si sa nu mai fiu ministru pentru a ma putea ocupa si de ceea ce imi place cel mai tare, dar, atunci cand se va pune problema ca Romania sa intre in zona euro, as vrea sa fac parte din acea echipa. Discutam dupa 2012.

Nu sunteti prea optimist?

Dupa 2012. Ca e 2014, ca e 2015... ati vazut ca aici exista o discutie, vizavi de ideea ca poate ar fi mai bine ca intai unele state sa intre mai inainte in zona euro, si abia apoi in Uniunea Europeana. E foarte posibil ca extinderea eurozonei sa fie mult mai rapida decat

cea a UE. Cum in America de Sud a existat tendinta de dolarizare, asa s-ar putea intampla si in Europa.

Isarescu, „unul dintre cei mai buni politicieni“

In ultimul timp, guvernatorul BNR a avertizat Guvernul ca nu poate continua cu succes procesul de dezinflatie fara ajutorul politicii fiscale. Care mai sunt relatiile dumneavoastra cu guvernatorul?

Foarte bune. Il respect foarte mult. Am colaborat foarte bine cu dansul cat a fost prim-ministru. In mod cert nu se poate continua procesul de dezinflatie fara o armonizare a politicilor monetare cu cele fiscale, cu cele bugetare si cele de salarizare. Inflatia nu e o problema care este numai a BNR, este o problema a Romaniei, a Guvernului, si o problema a Guvernului si a BNR. Colaboram, discutam, lucram impreuna, utilizam aceleasi expertize si aceiasi experti. Nu exista in acest moment intre BNR si ministerul Finantelor o disputa. Chiar si vizavi de anumite optiuni pe care le luam si nu sunt.

De ce credeti ca a iesit domnul guvernator cu declaratia pe tema taxei pe viciu dupa ce ea a fost adoptata de Guvern? V-ati consultat inainte cu dansul?

Domnul guvernator este unul dintre cei mai buni politicieni romani si are capacitatea de a sesiza cele mai bune momente pentru a iesi in public cu declaratii.

Unul dintre cei mai buni politicieni sau economisti?!

Unul dintre cei mai buni politicieni. E si un foarte bun economist. Asta nu inseamna ca, daca esti bun politician, nu poti sa te pricepi si la economie. Domnia sa o face cu foarte mare pricepere.